

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG KORMÁNYA

T/18888. számú

törvényjavaslat

**a Magyar Köztársaság és a Bolgár Köztársaság között, a szociális
biztonságról szóló, Szófiában, 2005. november 30-án aláírt Egyezmény
kihirdetéséről**

**Előadó: Dr. Rácz Jenő
egészségügyi miniszter**

Budapest, 2005. december

2005. évi törvény

a Magyar Köztársaság és a Bolgár Köztársaság között, a szociális biztonságról szóló, Szófiában, 2005. november 30-án aláírt Egyezmény kihirdetéséről

1.§

Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a Magyar Köztársaság és a Bolgár Köztársaság között, a szociális biztonságról szóló, Szófiában, 2005. november 30-án aláírt Egyezmény kötelező hatályának elismerésére.

2. §

Az Országgyűlés az Egyezményt e törvénnyel kihirdeti.

3.§

Az Egyezmény hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

**„EGYEZMÉNY
a MAGYAR KÖZTÁRSASÁG
és a
BOLGÁR KÖZTÁRSASÁG
között**

A SZOCIÁLIS BIZTONSÁGRÓL

A
Magyar Köztársaság
és a
Bolgár Köztársaság

a továbbiakban, mint Szerződő Felek,
azon szándéktól vezérelve, hogy a szociális biztonság területén szabályozzák kölcsönös viszonyaikat, az alábbiakban állapodtak meg:

**I. RÉSZ
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK**

**1. cikk
Fogalommeghatározások**

(1) A jelen Egyezmény céljaira használt fogalmak a következőket jelentik:

1. "terület"

a Magyar Köztársaság vonatkozásában a Magyar Köztársaság területe;
a Bolgár Köztársaság vonatkozásában a Bolgár Köztársaság területe;

2. "állampolgár"

a Magyar Köztársaság vonatkozásában az állampolgárságról szóló jogszabályok értelmében magyar állampolgárnak tekintendő természetes személyek;

a Bolgár Köztársaság vonatkozásában a Bolgár Köztársaság Alkotmánya értelmében a Bolgár Köztársaság állampolgára;

3. "jogszabályok"

azon törvények és más jogi rendelkezések, melyek a jelen egyezmény 2. cikkében foglalt szociális biztonság területét érintik;

4. "illetékes hatóság"

azon miniszterek, minisztériumok vagy más hatóságok, amelyek illetékessége a jelen egyezmény 2. cikkében említett szociális biztonságra vonatkozik;

5. "teherviselő"

azon intézmény vagy hatóság, amelynek a jelen egyezmény 2. cikkében foglalt jogszabályok végrehajtása a feladata;

6. "illetékes teherviselő"

az a teherviselő, amelynél az illető személy az ellátási kérelem benyújtásakor ellátás szempontjából biztosítva van, vagy amellyel szemben ellátási igényjogosultsággal rendelkezik, vagy rendelkezne;

7. "biztosítási idő"

a járulékfizetési és ezzel azonos megítélés alá eső olyan időszak, amely a Szerződő Felek jogszabályai értelmében annak minősül;

8. "pénzbeli ellátás"

a Szerződő Felek jogszabályai értelmében történő nyugdíj és más pénzbeli kifizetés, továbbá ezek pótléka, kiegészítése és emelése;

9. "természetbeni ellátás"

az az egészségügyi szolgáltatás, amelyet a Szerződő Felek a jelen Egyezmény 2. cikkében meghatározott hatályos jogszabályok szerint nyújtanak;

10. "lakóhely"

az egyik Szerződő Fél területén található azon hely, ahol a személy állandó otthlakási szándékkal tartózkodik és ugyanezen Szerződő Fél jogszabályai szerint be van oda jelentve;

11. "tartózkodási hely"

az a hely, ahol a személy a lakóhelye végleges elhagyásának szándéka nélkül a másik Szerződő Fél területén tartózkodik e Szerződő Fél jogszabályai szerint;

12. "biztosított"

az a személy, aki a Szerződő Felek jogszabályainak értelmében a jelen Egyezmény 2. cikkében meghatározott jogszabályok szerint biztosítva van, illetve volt;

13. "családtag"

az a személy, aki annak a Szerződő Félnek a jogszabályai szerint minősül családtagnak, amelynek a területén az illetékes teherviselő székhelye van;

14. "összekötő szervek"

azok az intézmények, amelyeket az illetékes hatóságok bíznak meg a kölcsönös kapcsolatok fenntartására az Egyezmény végrehajtása érdekében.

(2) A jelen Egyezményben használt egyéb fogalmak és kifejezések jelentése megegyezik azzal, amit a Szerződő Felek jogszabályai annak tulajdonítanak.

2. cikk **Tárgyi hatály**

(1) A jelen Egyezmény:

a Magyar Köztársaság jogszabályai tekintetében

- a társadalombiztosítás által természetben és pénzben nyújtandó ellátásokról, illetve a biztosítottak társadalombiztosításhoz kapcsolódó kötelezettségeiről, ezen belül:

- az egészségügyi szolgáltatásokról,
- az egészségbiztosítási pénzbeli ellátásokról,
- az öregségi, rokkantsági, hozzátartozói nyugellátásokról,
- a baleseti természetbeni és pénzbeli ellátásokról,

- a társadalombiztosítási nyugellátással azonos elbírálás alá eső egyéb nyugdíjakról,

- a munkanélküli járadékról

szóló jogszabályokra,

a Bolgár Köztársaság jogszabályai tekintetében pedig

- az állami társadalombiztosítás keretén belül a következő pénzbeli kifizetésekre:

- az időleges munkaképtelenségi és anyasági ellátásra,
 - a munkában eltöltött biztosítási idő és kor, valamint általános megbetegedés miatti rokkantság után járó nyugellátásra,
 - a munkahelyi baleset vagy foglalkozási megbetegedés miatti nyugellátásra,
 - a fentiek szerint örökölt nyugdíjellátásokra,
 - a munkanélküliség miatti pénzbeli ellátásra,
- a kötelező egészségbiztosítás keretében járó egészségügyi ellátásra,
- sürgősségi ellátásra

vonatkozik.

(2) Az Egyezmény még mindazokra a jogszabályokra is vonatkozik, amelyek módosítják vagy kiegészítik az (1) bekezdésben felsorolt jogszabályokat.

(3) Az Egyezmény hatálya kiterjed az egyik Szerződő Fél azon jogszabályaira is, amelyek a szociális biztonság új rendszereit vagy ágait határozzák meg, feltéve, hogy ezekről a Szerződő Fél illetékes hatósága tájékoztatja a másik Szerződő Fél illetékes hatóságát. A másik Szerződő Fél illetékes hatósága az értesítés kézhezvételétől számított hat hónapon belül egyetértéséről, illetve egyet nem értéséről az első Szerződő Fél illetékes hatóságát írásban tájékoztatja.

(4) A jelen Egyezmény rendelkezései nem érintik a harmadik országokkal kötött szociális biztonságra vonatkozó nemzetközi egyezményekből eredő kötelezettségeket. Ez nem érvényes akkor, ha olyan egyezmény rendelkezik a biztosítási terhekről, amely szerint a biztosítási időszakok utáni terhek végleg az egyik Szerződő Félre hárulnak, vagy az attól végleg mentesül.

3. cikk **Személyi hatály**

(1) Az Egyezmény hatálya kiterjed mindazokra a személyekre, akik az egyik vagy mindkét Szerződő Fél 2. cikkben meghatározott jogszabályainak hatálya alá tartoznak, vagy hatálya alá tartoztak.

(2) Az Egyezmény hatálya kiterjed azon személyekre is, akik jogaikat az (1) bekezdésben meghatározott személytől származtatják.

4. cikk **Az egyenlő bánásmód**

(1) Amennyiben a jelen Egyezmény nem rendelkezik másként, az egyik Szerződő Fél jogszabályainak alkalmazása során a másik Szerződő Fél jogszabályainak hatálya alá tartozó személyek, akikre a jelen Egyezmény vonatkozik, ugyanolyan elbírálás alá

esnek, mint az első Szerződő Fél jogszabályainak hatálya alá tartozó 3. cikk szerinti személyek.

(2) Az (1) bekezdés nem érinti

- 1) a Szerződő Feleknek a szociális biztonság területén harmadik országokkal kötött szerződésekben vállalt kötelezettségeit,
- 2) a két Szerződő Fél azon állampolgáraitra vonatkozó jogszabályokat, akik a harmadik országban hivatalos szervezetek képviselőiténél - kivéve a diplomáciai és konzuli képviselőket, - vagy ezen szervek tagjainál kerülnek foglalkoztatásra.

(3) Az európai uniós tagságából fakadó kötelezettségének eleget téve Magyarország a jelen Egyezmény alkalmazása során, az Európai Unió azon állampolgárait, akik valamilyen gazdasági tevékenység folytatása céljából gyakorolják a szabad mozgáshoz való jogukat, a magyar állampolgárokkal egyenlő elbánásban részesíti. A Szerződő Felek e célból együttműködnek.

5. cikk

A felségterületek azonos elbírálása

(1) Ha a jelen Egyezmény másként nem rendelkezik, a 2. cikk szerinti pénzügyi ellátások - ide nem értve a munkanélküli ellátásokat - amelyek tekintetében valamely Szerződő Fél jogszabályai szerint igényjogosultság áll fenn, nem csökkenthetők, nem módosíthatók, nem függeszthetők fel, nem vonhatók meg azért, mert a jogosult a másik Szerződő Fél területén rendelkezik lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel.

(2) A másik Szerződő Fél harmadik országban tartózkodó állampolgárainak a jelen Egyezmény 2. cikkében meghatározott pénzügyi ellátásokat az első Szerződő Fél azonos feltételek szerint fizeti ki, mint a harmadik országban tartózkodó saját állampolgárainak.

(3) Az (1) bekezdés nem vonatkozik azokra az ellátásokra, amelyek a jogosult személyek jövedelmi helyzetétől függenek.

II. RÉSZ

AZ ALKALMAZANDÓ JOGSZABÁLYOKRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

6. cikk

Általános rendelkezés

Az a személy, aki biztosítási kötelezettséggel járó tevékenységet végez, azon Szerződő Fél jogszabályainak hatálya alá tartozik, amelynek területén ezt a tevékenységet folytatja, ha a jelen Egyezmény 7-11. cikke szerinti előírások másként nem

rendelkeznek. Ez akkor is érvényes, ha a munkavállaló lakóhelye vagy a munkáltató székhelye a másik Szerződő Fél területén található.

7. cikk

Biztosítási kötelezettség rendelkezései

(1) Amennyiben az egyik Szerződő Fél területén székhellyel rendelkező munkáltató munkavállalóját a másik Szerződő Fél területére küldi, úgy a kiküldetés időtartamára, de legfeljebb a 24. naptári hónap végéig továbbra is az első Szerződő Fél jogszabályai alkalmazandók, mintha az illető személyt még ennek a területén foglalkoztatnák. Ez a szabály megfelelően alkalmazandó az önálló vállalkozókra is.

(2) A légi, a közúti és a vasúti közlekedés területén dolgozó utazó személyzetre kizárólag annak a Szerződő Félnek a jogszabályai alkalmazandók, amelynek felségterületén a munkáltató székhelye van.

(3) Azok a közszolgálati jogviszonyban álló, és más velük azonos elbírálás alá tartozó személyek, akiket tevékenységük végzése érdekében az egyik Szerződő Fél hatóságai vagy intézményei a másik Szerződő Fél területére küldenek – ideértve a velük együtt utazó családtagjaikat is – továbbra is a küldő Szerződő Fél jogszabályai szerint vannak biztosítva.

8. cikk

A vízi járműveken foglalkoztatott személyek biztosítása

(1) Az egyik Szerződő Fél lobogója alatt közlekedő vízi jármű személyzetére azon Szerződő Fél jogszabályai alkalmazandók, amelynek lobogója alatt a vízi jármű közlekedik.

(2) Az egyik Szerződő Fél lobogója alatt közlekedő vízi jármű áru rakodásával vagy javításával megbízott - az (1) bekezdésben nem említett - személyekre abban az időben, amíg a vízi jármű a másik Szerződő Fél kikötőjében tartózkodik, azon Szerződő Fél jogszabályait kell alkalmazni, amely Szerződő Fél területéhez a kikötő tartozik.

9. cikk

Kivételek

A Szerződő Felek illetékes hatóságai vagy az általuk megnevezett szervek a munkaadók és a munkavállalók közös kérelmére a jelen Egyezményben nem szabályozott további kivételeket állapíthatnak meg a 6., 7. és 8. cikkeken meghatározott rendelkezések alól. Az eltéréssel kapcsolatosan figyelembe kell venni a foglalkoztatás jellegét és körülményeit.

10. cikk

A diplomáciai és a konzuli képviselők tagjaira vonatkozó szabályok

A diplomáciai és a konzuli képviseletek tagjaira, valamint családtagjaira, továbbá magánalkalmazottaira, a diplomáciai kapcsolatokról szóló 1961. április 18-án Bécsben aláírt, és a konzuli kapcsolatokról szóló 1963. április 24-én Bécsben aláírt egyezmények vonatkoznak.

11. cikk

Jogosultságok egybeesése

(1) Az egyik Szerződő Fél azon jogszabályai, amelyek más igényjogosultságok, ellátások vagy jövedelmek egyidejű fennállása esetére kizárják vagy korlátozzák az igényjogosultságot vagy az ellátást, a másik Szerződő Fél jogszabályainak alkalmazásából adódó esetekre is megfelelően alkalmazandók.

(2) Ugyanazon jellegű, ugyanazon kötelező biztosítási időből származó több ellátásra való jogosultságot a jelen Egyezmény alapján sem megszerezni sem megtartani nem lehet. Ez azonban nem vonatkozik a rokkantság, az öregség vagy a halál esetén járó ellátásokra vagy jövedelmekre.

III. RÉSZ

KÜLÖNLEGES RENDELKEZÉSEK

1. fejezet

Betegségi és anyasági természetbeni és pénzbeli ellátások

12. cikk

Biztosítási idők egybeszámítása

A természetbeni, illetve a pénzbeli ellátásokra vonatkozó jogosultságok megszerzéséhez, fenntartásához és visszaállításához a mindkét Szerződő Fél jogszabályai szerint szerzett biztosítási időket egybe kell számítani, kivéve, ha ezek ugyanazon időre esnek.

13. cikk

Természetbeni ellátások

(1) Az a személy, aki az egyik Szerződő Fél teherviselőjénél természetbeni ellátásra jogosult és

1. a másik Szerződő Fél területén lakik, vagy
2. aki a másik Szerződő Fél területén való tartózkodása során sürgősségi ellátásra szorul, és az illető nem orvosi kezelés igénybevétele céljából utazott be a másik Szerződő Fél területére, vagy
3. megszerezte, vagy megszerzi az illetékes teherviselő hozzájárulását ahhoz, hogy az állapotának megfelelő kezelés céljából utazzon be a másik Szerződő Fél területére,

az illetékes teherviselő terhére jogosult a lakó- vagy tartózkodási helye szerint illetékes teherviselőtől természetbeni ellátásokra az erre a teherviselőre érvényes jogszabályok szerint, úgy mintha ennél volna biztosított.

(2) Sürgősségi ellátásnak minősül az az ellátás, amely nem halasztható a lakóhelyre való visszatérés időpontjáig.

(3) Az (1) bekezdés esetében művésztagok, nagyobb értékű segédeszközök és más jelentős értékű természetbeni ellátások nyújtása az illetékes teherviselő hozzájárulásától függ. Erre a hozzájárulásra nincs szükség, ha a természetbeni ellátás nyújtása nem halasztható az illető személy életének, vagy egészségének komoly veszélyeztetése nélkül, vagy ha a 18. cikk (2) bekezdése értelmében a költségeket átalányban való fizetés útján megtérítik.

14. cikk

Pénzbeli ellátások

Betegség és anyaság esetén a pénzbeli ellátások az illetékes teherviselő által a rá nézve hatályos jogszabályok szerint kerülnek megállapításra.

15. cikk

A nyugdíjasoknak járó természetbeni ellátások

(1) Az a személy, aki mindkét Szerződő Fél nyugdíjbiztosítójától nyugdíjat kap, a természetbeni ellátásokra a lakóhelyén jogosult a lakóhelye szerinti illetékes teherviselő terhére.

(2) Azon személy számára, aki csak az egyik Szerződő Fél nyugdíjbiztosítójától kap nyugdíjat és lakóhelye a másik Szerződő Fél területén van, a természetbeni ellátásokat a lakóhelye szerinti teherviselő nyújtja a rá vonatkozó szabályok szerint, de az illetékes teherviselő terhére, feltéve, hogy ehhez az illetékes teherviselő előzetesen hozzájárult.

(3) Az (1) és (2) bekezdés előírásai mindaddig nem alkalmazhatók, amíg az érintett személy foglalkoztatása következtében az egészségbiztosítás ellátásaira a foglalkoztatásának helyén, a foglalkoztatás helye szerinti Szerződő Fél jogszabályai szerint jogosult.

2. fejezet

Balesetbiztosítás

16. cikk

Munkahelyi balesetek és foglalkozási megbetegedés

(1) Az a biztosított, aki munkahelyi balesetet szenvedett vagy foglalkozási megbetegedésben szenved, annak a Szerződő Félnek a jogszabályai szerint

érvényesítheti igényjogosultságát természetbeni ellátásra, amelynek a területén biztosítva van.

(2) Munkahelyi baleset vagy foglalkozási megbetegedés esetén a pénzbeli ellátás arra a Szerződő Félre hárul, amelynek a jogszabályai szerint a baleset alatt az illető személy biztosítva volt, illetve, amelynek jogszabályai szerint azt a tevékenységét folytatta, amely miatt a munkahelyi baleset vagy a foglalkozási megbetegedés bekövetkezett.

(3) Ha az egyik Szerződő Fél jogszabályai előírják, hogy a munkahelyi baleset vagy foglalkozási megbetegedés következtében beállt keresőképesség-csökkenés fokának vagy a pénzbeli ellátásra való igényjogosultságnak a megállapításánál ezen jogszabályok értelmében a megelőző munkahelyi balesetet vagy foglalkozási megbetegedést is figyelembe kell venni, akkor ez vonatkozik azokra a munkahelyi balesetekre vagy foglalkozási megbetegedésekre is, amelyeket az adott személy akkor szenvedett el, amikor a másik Szerződő Fél jogszabályai szerint volt biztosítva.

(4) A munkahelyi baleset vagy foglalkozási megbetegedés bekövetkezésének időpontjában illetékes teherviselő a rá vonatkozó szabályok szerint nyújtja a biztosítási eseménnyel összefüggésben a pénzbeli ellátást, kizárólag a biztosítási jogviszony alatt bekövetkezett munkahelyi baleset vagy foglalkozási megbetegedés következtében beállt keresőképesség-csökkenés mértéke szerint.

(5) Ha egy személy a másik Szerződő Fél területén vállal munkát, a munkaszerződés szerinti első munkanapot megelőző és a munkaszerződés szerinti utolsó munkanapot követő két napon belül a Szerződő Felek egyikének területén lévő lakóhelyéről, illetve tartózkodási helyéről a másik Szerződő Fél területére való utazás során bekövetkezett balesetet úgy kell tekinteni, mintha ez annak a Szerződő Félnek a területén történt volna, amelynek jogszabályai szerint ez a személy biztosított lesz, illetve biztosított volt.

17. cikk

A foglalkozási megbetegedés alapján járó ellátások

(1) A valamely foglalkozási megbetegedés alapján nyújtandó ellátásra vonatkozó igényjogosultság tekintetében az egyik Szerződő Fél teherviselője azokat az egészségre veszélyes foglalkozásokat is figyelembe veszi, amelyek a kérdéses megbetegedés okozóiként a másik Szerződő Fél jogszabályai szerint és jellegük folytán számításba jöhetnek. Ha ilyenkor az igényjogosultság mindkét Szerződő Fél jogszabályai szerint fennáll, akkor a természetbeni és a pénzbeli ellátást – a nyugdíj kivételével – csak annak a Szerződő Félnek a jogszabályai értelmében, és annak a teherviselőnek kell nyújtania, amelynek területén a jogosult személy lakóhelye van. Ha a nyugdíjra való igényjogosultság az egyik Szerződő Fél jogszabályai értelmében fennáll, úgy a teherviselőnek csak az egészséget veszélyeztető foglalkozás a Szerződő Fél saját jogszabályai szerinti gyakorlásának időtartama, valamint az egészséget veszélyeztető foglalkozás mindkét Szerződő Fél jogszabályai szerinti gyakorlása időtartama közötti aránynak megfelelő részt kell folyósítania.

(2) Állapotrosszabbodás esetén az (1) bekezdés érvényes az ellátás állapotrosszabbodás miatti újbóli megállapítására is. Amennyiben ez egy újabb egészséget veszélyeztető foglalkoztatás miatt következik be, akkor az állapotrosszabbodás miatti nyugdíjra való igényjogosultság csak azon Szerződő Fél jogszabályai szerint áll fenn, amelynek jogszabályai szerint ezt a foglalkozást gyakorolták.

(3) Az (1) és (2) bekezdés a hátramaradt hozzátartozók részére folyósítandó pénzbeli ellátásokra is alkalmazandó.

3. fejezet

A természetbeni ellátással kapcsolatos költségtérítés

18. cikk

Megtérítés

(1) Az illetékes teherviselő az igazgatási költségek kivételével megtéríti a másik Szerződő Fél teherviselőjének a természetbeni ellátások teljesítése kapcsán – a rá vonatkozó jogszabályok szerint – felmerült költségeit.

(2) Az összekötő szervek megállapodhatnak abban, hogy az (1) bekezdés szerinti költségek elszámolásának egyszerűsítése érdekében a felmerült költségeket a biztosítottak bizonyos csoportjai esetében átalányösszegben számolják el és térítik meg egymásnak.

4. fejezet

Nyugdíjbiztosítás

19. cikk

A biztosítási idők egybeszámítása

(1) Ha az egyik Szerződő Fél jogszabályai szerint valamely nyugdíjra való jogosultság megszerzése, fenntartása vagy újraeledése biztosítási idők megszerzésétől függ, akkor ennek a Szerződő Félnek az illetékes teherviselője - amennyiben ez szükséges - figyelembe veszi a másik Szerződő Fél jogszabályai szerint szerzett biztosítási időket is, mintha azokat az általa alkalmazott jogszabályok szerint szerezték volna, feltéve, hogy azok nem ugyanazon időszakra esnek.

(2) Ha az egyik Szerződő Fél jogszabályai szerint meghatározott nyugdíjak nyújtása olyan foglalkozásban szerzett biztosítási idő megszerzésétől függ, amelyre külön rendszer létezik, vagy a nyugdíjra való jogosultság meghatározott szakmában vagy foglalkozásban töltött idő függvénye, úgy ezen nyugdíjak nyújtásánál a másik Szerződő Fél jogszabályai szerint szerzett biztosítási időket csak akkor lehet figyelembe venni, ha azokat a megfelelő rendszerben, ennek hiányában pedig azonos,

vagy hasonló szakmában vagy foglalkozásban szerezték. Ha a biztosítási idők egybeszámítása nem alapozza meg az igényjogosultságot az ellátás külön rendszerében, akkor a biztosítási időket a biztosítás általános rendszerében kell egybeszámítani.

(3) A beszámítandó biztosítási időknél a mértékére egyebekben a másik Szerződő Fél azon jogszabályai irányadók, amelyek szerint azokat megszerzték.

(4) Amennyiben az egyik Szerződő Fél jogszabályai szerint a jelen cikk (1) és (2) bekezdésének alkalmazása nélkül is fennáll a nyugdíjra való igényjogosultság, úgy az ellátást ennek a Szerződő Félnek az illetékes teherviselője kizárólag a rá vonatkozó jogszabályok előírásai szerint figyelembe veendő biztosítási idők alapján állapítja meg.

20. cikk

A nyugdíjak kiszámításának alapja

Ha az egyik Szerződő Fél jogszabályai a nyugdíj kiszámítását a jövedelemre vagy a befizetett járulékra alapozzák, ennek a Szerződő Félnek az illetékes teherviselője kizárólag a saját jogszabályai szerinti jövedelmet, illetve befizetett járulékot veszi figyelembe.

21. cikk

12 hónapnál rövidebb biztosítási időszak

Ha az egyik Szerződő Fél jogszabályai szerint megszerzett összes biztosítási idő nem éri el a 12 hónapot - feltéve, hogy csak ezen biztosítási idő alapján nem áll fenn semmilyen nyugdíjra való igényjogosultság - , ennek a Szerződő Félnek az illetékes teherviselője nem nyújt semmilyen nyugdíjat. E biztosítási időszakokat a másik Szerződő Fél illetékes teherviselője a teljesítés és az elszámolás vonatkozásában úgy veszi figyelembe, mintha azok ezen másik Szerződő Fél jogszabályai szerint teljesültek volna.

22. cikk

A magyar teherviselőre vonatkozó speciális szabályok

A magyar illetékes teherviselők az alábbiak szerint alkalmazzák a jelen Egyezmény biztosítási idők egybeszámításával kapcsolatos rendelkezéseit:

1. Az öregségi nyugdíj, a rokkantsági nyugdíj, a balesetből eredő rokkantsági nyugdíj és a hátramaradott hozzátartozók nyugdíjának megállapítása a magyar jogszabályok és kizárólag a magyar biztosítási idők figyelembe vételével történik, ha a 19. cikk (1) és (2) bekezdésének alkalmazására nem kerül sor.
2. Ha az érintett személy csak a biztosítási idők egybeszámításának figyelembe vételével rendelkezik a magyar jogszabályok szerinti nyugdíjra való jogosultsággal, úgy a magyar illetékes teherviselő kiszámítja a nyugdíj azon összegét, amelyet viselnie kellene, ha a nyugdíj kiszámításánál mindkét Szerződő Fél jogszabályai szerint megszerzett összes biztosítási időket kellene

figyelembe venni. Az így kiszámított nyugdíjnak azon részét folyósítja, amely a magyar jogszabályok szerint megszerzett biztosítási időkhöz a mindkét Szerződő Fél jogszabályai szerint szerzett összes biztosítási időhöz viszonyított arányának megfelel.

23. cikk

A bolgár illetékes teherviselő által megállapított nyugdíjak

(1) Amennyiben a jelen Egyezmény 19. cikkének (4) bekezdésében foglalt feltételek értelmében nyugdíjjogosultság áll fenn, akkor a bolgár illetékes teherviselő kizárólag azon biztosítási időszakok alapján állapítja meg a nyugdíjak mértékét, amely időszakokra az általa alkalmazott jogszabályok szerint azok járnak, valamint azon jövedelmek szerint, amelyek alapján ezen időszakokban a biztosítási díjakat befizették.

(2) Amennyiben a jelen Egyezmény 19. cikkének (1) és (2) bekezdésében foglaltak alkalmazásakor merül fel a nyugdíjjogosultság, akkor az illetékes bolgár teherviselő a Magyar Köztársaság területén megszerzett biztosítási időszakok figyelembe-vételével is megvizsgálja a nyugdíjjogosultságot. A nyugdíj mértéke a bolgár jogszabályok értelmében csak a Bolgár Köztársaságban eltöltött biztosítási időszakok alapján szerzett jogosultság értelmében kerül megállapításra, valamint azon jövedelmek szerint, amelyek alapján a biztosítási járulékot ezen időszakokban befizették.

(3) A bolgár jogszabályok értelmében folyósított, munkatevékenységhez nem kapcsolódó nyugdíjak - az öregségi szociális nyugdíjak kivételével - a másik Szerződő Félnél akkor kerülnek kifizetésre, ha a biztosított személy ezen Szerződő Fél területén állandó lakóhellyel rendelkezik.

5. fejezet

Munkanélküliség

24. cikk

A munkanélküli ellátás megállapítása

(1) A Szerződő Felek állampolgárai - feltéve, ha a Szerződő Felek jogszabályai ettől eltérően nem rendelkeznek- azon Szerződő Féltől jogosultak munkanélküli ellátásra, amely Szerződő Félnek az állampolgárai, függetlenül attól, hogy melyik Szerződő Fél területén voltak biztosítva munkanélkülivé válásuk előtt.

(2) Ha az egyik Szerződő Fél jogszabályai egy bizonyos hosszúságú időtartam teljesítésétől teszik függővé az ellátás folyósítását vagy az ellátás folyósításának időtartamát, ugyanezen Szerződő Fél illetékes teherviselője úgy tekinti a másik Szerződő Fél jogszabályai értelmében teljesített biztosítási időtartamokat, mintha azok a saját jogszabályai értelmében teljesültek volna, ha a Szerződő Fél jogszabályai szerint is biztosítási időszaknak minősülnek, és nem esnek egybe.

(3) Az ellátás időtartamát az (1) bekezdés szerint csökkenteni kell azzal az idővel, amely alatt a munkanélküli a másik Szerződő Fél felségterületén a kérelem benyújtásának napját megelőző tizenkét hónapon belül már valamilyen munkanélküli ellátásban részesült.

(4) A munkanélküli ellátás összegének a magyar jogszabályok szerint történő megállapításánál a másik Szerződő Félnél szerzett biztosítási idők alatt elért kereset helyett egy ugyanolyan, vagy ahhoz hasonló munkakörnek megfelelő kereset magyarországi átlagát kell figyelembe venni.

(5) A munkanélküli ellátás mértékének meghatározása a bolgár jogszabályoknak megfelelően csak a Bolgár Köztársaságban megszerzett jövedelem mértéke szerint történik. Abban az esetben, ha az illető személynek nem volt a Bolgár Köztársaságban biztosítási időszaka és jövedelme, akkor a munkanélküli ellátásra az adott minimális mérték fizetendő ki.

IV. RÉSZ

Vegyes rendelkezések

1. fejezet

Hivatali és jogsegély

25. cikk

Hivatali jogsegély és orvosi vizsgálat

(1) A Szerződő Felek teherviselői és illetékes hatóságai térítésmentesen kölcsönösen segítséget nyújtanak egymásnak a jelen Egyezmény 2. cikke szerinti jogszabályok alkalmazása tekintetében. Minden egyéb, az egyik Szerződő Fél teherviselője és illetékes hatóságai kérésére a másik Szerződő Fél teherviselője és illetékes hatóságai által indított – más szerv vagy hatóság előtti – eljárásban készpénzben felmerülő kiadások, a postai költségek kivételével megtérítendők.

(2) Az (1) bekezdés az orvosi vizsgálatokra is megfelelően vonatkozik. A vizsgálatok költségeit, az utazási költségeket, a jövedelemkiesést és az egyéb készpénzes kiadásokat - a postai költségek kivételével - az azt kérő szervnek meg kell térítenie. Ha az orvosi vizsgálat mindkét Szerződő Fél jogszabályainak végrehajtása, illetve illetékes teherviselőjének érdekében áll, úgy a költségeket egymás számára nem kell megtéríteni.

(3) A Szerződő Felek illetékes hatóságai kölcsönösen tájékoztatják egymást az Egyezmény alkalmazásával kapcsolatos valamennyi intézkedésről, továbbá a jelen Egyezményt érintő valamennyi jogszabályi változásról és az Egyezmény alkalmazása során felmerült gyakorlati nehézségekről.

26. cikk

A végrehajtható döntések és az okiratok elismerése

(1) Az egyik Szerződő Fél bíróságainak a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó jogerős határozatait, valamint teherviselőinek vagy hatóságainak a társadalombiztosítással kapcsolatos járulékokra és egyéb követelésekre vonatkozó végrehajtható okiratait a másik Szerződő Fél bíróságai és teherviselői elismerik.

(2) Az elismerés csak akkor tagadható meg, ha az ellentétes lenne azon Szerződő Fél jelen Egyezmény 1. cikk (1) bekezdés 3. pontjában meghatározott jogszabályaival, illetve közrendjével, amelyben a határozatot vagy az okiratot el kellene ismerni.

(3) Az (1) bekezdés szerint elismert végrehajtható döntéseket vagy okiratokat a másik Szerződő Fél területén hatályban lévő, a végrehajtható határozatokra vonatkozó jogszabályok szerint kell végrehajtani. A döntések vagy okiratok kiadmányozott példányán feltüntetendő a végrehajthatóságot igazoló záradék (végrehajtási záradék).

(4) Az egyik Szerződő Fél teherviselőjének a követelését a másik Szerződő Fél területén végrehajtott csőd-, egyezségi-, felszámolási-, végelszámolási eljárás során úgy kell végrehajtani, mintha az az utóbbi Szerződő Fél saját követelése lenne.

27. cikk

Az illetékes teherviselő térítési igényei harmadik féllel szemben

(1) Annak a személynek a térítési igénye, amely az egyik Szerződő Fél területén okozott kár miatt harmadik személlyel szemben nyílik meg – ha ebből eredően valamely Szerződő Fél illetékes teherviselője már térítést vagy szolgáltatást nyújtott – a károkozás helyének joga szerint átszáll arra az illetékes teherviselőre, amelyik a térítést vagy a szolgáltatást nyújtotta.

(2) Ha az egyik Szerződő Fél illetékes teherviselője a rá vonatkozó jogszabályok értelmében valamely harmadik féllel szemben térítési igénnyel rendelkezik, úgy a másik Szerződő Fél illetékes teherviselője ezt a térítési igényt elismeri.

(3) Ha az egyazon káresetből eredően nyújtott hasonló jellegű ellátások miatt mindkét Szerződő Fél illetékes teherviselője térítésre jogosult, akkor az egyik Szerződő Fél illetékes teherviselője a másik Szerződő Fél illetékes teherviselőjének kérésére annak térítési igényét is érvényesíti. A térítésre kötelezett harmadik fél az egyik illetékes teherviselő javára történő teljesítéssel egyszerre mindkét illetékes teherviselő térítési igényét kielégítheti, így a másik illetékes teherviselőnek történő teljesítés alól a továbbiakban mentesül. Az illetékes teherviselők ebben az esetben az általuk folyósítandó ellátások arányában számolnak el egymással.

28. cikk

Illetékek és hitelesítések alóli mentesítés

(1) Az egyik Szerződő Fél jogszabályai értelmében az ezen jogszabályok alkalmazásával összefüggésben bemutatandó ügyiratokra vagy okiratokra vonatkozó illetékmentesség vagy illetékkedvezmény a másik Szerződő Félnek a jelen Egyezmény

alkalmazásával összefüggésben bemutatandó megfelelő ügyiratokra és okiratokra is kiterjed.

(2) A jelen Egyezmény és a 2. cikk szerinti jogszabályok alkalmazása során benyújtandó okiratokat és dokumentumokat nem szükséges hitelesíteni vagy más hasonló formaságoknak alávetni.

29. cikk

Kézbesítés és az érintkezés nyelvei

(1) A Szerződő Felek teherviselői, illetékes teherviselői, illetékes hatóságai és bíróságai a jelen Egyezmény és az annak tárgyi hatálya által érintett jogszabályok végrehajtása során saját hivatalos nyelvükön közvetlenül érintkezhetnek egymással, az érintett személyekkel és azok képviselőivel.

(2) Az egyik Szerződő Fél teherviselői, illetékes teherviselői, illetékes hatóságai és bíróságai beadványokat és okiratokat nem utasíthatnak vissza azért, mert azok a másik Szerződő Fél hivatalos nyelvén készültek.

30. cikk

A kérelmek azonos elbírálása

(1) Ha az egyik Szerződő Fél jogszabályai szerinti ellátásra vonatkozó kérelmet a másik Szerződő Félnek egy olyan teherviselőjénél vagy más szervénél nyújtották be, amely a rá vonatkozó jogszabályok szerint jogosult a megfelelő ellátás folyósítása iránti kérelem átvételére, akkor a kérelem úgy tekintendő, mintha ezt az illetékes teherviselőnél nyújtották volna be. Ez a rendelkezés egyéb kérelmekre, valamint nyilatkozatokra és jogorvoslatokra is megfelelően alkalmazandó.

(2) Az egyik Szerződő Fél teherviselője, amely a kérelmet, nyilatkozatot, illetve jogorvoslati kérelmet átvette, haladéktalanul továbbítja azt a másik Szerződő Fél illetékes teherviselőjéhez.

(3) Az egyik Szerződő Fél jogszabályai szerint folyósítandó ellátás iránti kérelem a másik Szerződő Fél jogszabályai szerint folyósítandó ellátás iránti kérelemnek is minősül. Ez a rendelkezés nem érvényes akkor, ha a kérelmező kifejezetten kéri, hogy a másik Szerződő Fél jogszabályai szerint megszerzett pénzbeli ellátásra vonatkozó igényjogosultság megállapítását halasszák el.

31. cikk

Adatvédelem

(1) Amennyiben a jelen Egyezmény alkalmazásával összefüggésben személyes jellegű adatok közlésére kerül sor, úgy a Szerződő Felek a területükön hatályos jogszabályok mellett az Európa Tanácsnak a személyes adatok gépi feldolgozása során az egyének védelméről szóló, Strasbourgban, 1981. január 28. napján kelt 108. számú Egyezményét alkalmazzák.

(2) Az adatvédelmi rendelkezések megfelelően alkalmazandóak a vállalati és az üzleti titkokra is.

2. fejezet **Az Egyezmény végrehajtása**

32. cikk **Megállapodások és összekötő szervek**

(1) A Szerződő Felek illetékes hatóságai a jelen Egyezmény végrehajtásához szükséges igazgatási megállapodásokat kötnek.

(2) Az összekötő szervek és az illetékes teherviselők külön megállapodásokat köthetnek a jelen Egyezmény végrehajtása érdekében, beleértve a pénzbeli ellátások megtérítését és folyósítását is.

33. cikk **Pénznem és átszámítási árfolyamok**

(1) Az egyik Szerződő Fél illetékes teherviselője által a másik Szerződő Fél területén tartózkodó személy részére teljesítendő pénzbeli ellátások ennek a Szerződő Félnek a pénznemében nyújthatók.

(2) Ha az egyik Szerződő Fél illetékes teherviselője a másik Szerződő Fél illetékes teherviselője részére kifizetéseket köteles teljesíteni, úgy ezeket Euróban teljesíti.

(3) A jelen Egyezmény alapján történő átutalásokat azon szabályok alapján kell végezni, amelyek a Szerződő Felek területein az átutalás időpontjában érvényesek.

34. cikk **A jogalap nélkül kifizetett pénzbeli ellátások visszafizetése**

Ha az egyik Szerződő Fél illetékes teherviselője jogalap nélkül vagy tévesen folyósított pénzbeli ellátást, az így folyósított összeg – kérelmére – a másik Szerződő Fél jogszabályai szerint az általa folyósított megfelelő ellátásból az első Szerződő Fél javára levonható.

35. cikk **A vitás kérdések rendezése**

A két Szerződő Fél szervei között az Egyezmény értelmezése vagy alkalmazása kapcsán felmerülő vitás kérdéseket az illetékes hatóságok tárgyalások útján rendezik.

V. RÉSZ ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

36. cikk

Igényjogosultságok a jelen Egyezmény alapján

(1) Ezen Egyezményből jogok nem keletkeznek a hatálybalépését megelőző időszakra, kivéve, ha a kérelem benyújtásának időpontja jelen Egyezmény hatályba lépését követő időszakra esik, és a jogosultságot jelen Egyezmény hatályba lépését megelőző időszakra is meg kell állapítani.

(2) Ezen Egyezmény hatályba lépése előtt a Szerződő Felek a jogszabályaik értelmében teljesített biztosítási időszakokat figyelembe veszik ezen Egyezményből származó jogok érvényesítésének céljából.

(3) A jelen Egyezmény hatálybalépése előtt megállapított pénzbeli ellátásokat a Szerződő Felek nem számolják újra.

37. cikk

Hatályon kívül helyezés

A jelen Egyezmény hatályba lépése időpontjától a Magyar Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság között a szociálpolitikai együttműködésről megkötött, Budapesten 1961. június 30-án aláírt egyezmény hatályát veszi azzal, hogy a megszerzett pénzbeli ellátások folyósítását és a folyamatban lévő igények elbírálását a jogosultság megállapításakor, illetve a kérelem benyújtásakor hatályos egyezmény alapján kell elvégezni.

38. cikk

Az Egyezmény megerősítése és hatálybalépése

(1) Jelen Egyezményt meg kell erősíteni. A Szerződő Felek írásban diplomáciai úton kölcsönösen értesítik egymást a hatálybalépéshez szükséges belső eljárások befejezéséről.

(2) Jelen Egyezmény az utolsó értesítés megküldésének hónapját követő harmadik hónap első napján lép hatályba.

39. cikk

Az Egyezmény időbeli hatálya

(1) A jelen Egyezményt a Szerződő Felek határozatlan időre kötik. Bármely Szerződő Fél jogosult a jelen Egyezményt – diplomáciai úton – a naptári év végére, legalább három hónapos határidővel írásban felmondani. Ebben az esetben az Egyezmény ezen év utolsó napjával veszti hatályát.

(2) Az Egyezmény felmondása esetén az Egyezmény rendelkezései szerint megállapított ellátások és igényjogosultságok továbbra is érvényben maradnak.

A fentiek hitelül a Szerződő Felek kellő meghatalmazással rendelkező képviselői a jelen Egyezményt aláírták.

Készült Szófiában, 2005. november 30-án, két eredeti példányban, magyar és bolgár nyelven, mindkét szöveg egyaránt hiteles.

A Magyar Köztársaság nevében

A Bolgár Köztársaság nevében,,

4. §

(1) Ez a törvény a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) E törvény 2-3. §-a az Egyezmény 38. cikkében meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) Az Egyezmény, illetve e törvény 2-3. §-a hatálybalépésének naptári napját a külügyminiszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával állapítja meg.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott időpontban a Magyar Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság között a szociálpolitikai együttműködésről Budapesten az 1961. június 30. napján kötött egyezmény kihirdetéséről szóló 1962. évi 2. törvényerejű rendelet hatályát veszti.

(5) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a végrehajtásra szolgáló megállapodást rendeletben hirdesse ki.

Általános indokolás

A kétoldalú szociális biztonsági egyezmények és az Európai Unió szociális biztonsági koordinációs szabályozása fontos jogi eszközök az országok közötti szabad mozgás jogával élő állampolgárok szociális, egészségügyi jogainak biztosítása érdekében.

Magyarország és Bulgária Kormánya 44 évvel a jelenleg hatályos szociálpolitikai egyezmény aláírása után hozta meg azt a döntést, hogy új, a korszerű nemzetközi jognak és az Európai Unió szabályozási elveinek megfelelő egyezményt hoz létre.

Ez a döntés szorosan kapcsolódik Bulgária közelgő Európai Unió csatlakozásához, hiszen az Unió tagállamként, a csatlakozás napjától Bulgáriának alkalmaznia kell a vonatkozó közösségi szabályozást az összes EU tagállam relációjában. Az új szociális biztonsági egyezmény Magyarország és Bulgária vonatkozásában rövid idővel előrehozza az Unió elvek alkalmazását, lehetőséget biztosítva az illetékes intézmények számára a megfelelő eljárások kialakítására és megtanulására.

Részletes indokolás

Az 1-2. §-hoz

A Magyar Köztársaság és a Bolgár Köztársaság közötti, a szociális biztonságról szóló Egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) kötelező hatályának elismerésére – tekintettel arra, hogy az közjogi természetű jogokat és kötelezettségeket keletkeztet a Magyar Állam tekintetében és törvényhozási tárgykörbe tartozó kérdéseket szabályoz – a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény (Nsztv.) 7. §-ának megfelelően az Országgyűlés adhat felhatalmazást. Az Nsztv. 9. §-a értelmében, ha a nemzetközi szerződés kötelező hatályának elismerésére az Országgyűlés ad felhatalmazást, azt törvényben kell kihirdetni.

A 3. §-hoz

A szociális biztonsági egyezmények elsősorban a társadalombiztosítás alapvető ágazataira terjednek ki. Mint az Európai Unió tagállama, Magyarország a szociális biztonsági koordináció európai uniós szabályait 24 másik tagállammal szemben 2004. május 1-jét követően alkalmazza. Már az uniós tagságra való felkészülésünk folyamatában kiemelt szerepet kapott, hogy a közösségi elveknek és ajánlásoknak megfelelően újítsuk meg azon kétoldalú szociálpolitikai egyezményeinket, amelyeket az 1950-es és az 1960-as években írtunk alá az akkori európai szocialista országokkal.

A csatlakozásra váró országok esetében az új szociális biztonsági egyezmények létrehozása során hangsúlyozottan tekintettel kell lennünk azokra a szociális biztonsági koordinációs eszközökre (alapvetően a Tanács 1408/71/EGK rendeletére), amelyekkel az Európai Unió tagállamai között szabályozzák a személyek, a munkaerő szabad áramlásához kapcsolódó eljárásokat. Így meghatározó jellegű

- az ellátásokhoz való jog biztosítása,
- a már megszerzett jogok fenntartása,
- a jogosultsági időtartamok egybeszámítása,
- az ellátások exportja,
- az arányos teherviselés, és
- főszabályként az, hogy a foglalkoztatott személyre a munkavégzés helye szerinti jogszabályok vonatkozzanak.

A Bulgáriával aláírt egyezmény ennek megfelelően a Tanács 1408/71/EGK rendeletében meghatározott szabályokat a legmesszebbmenőkig figyelembe vette.

Az Egyezmény a korábbi, Bulgáriával megkötött és azóta alkalmazott megállapodás helyébe lép. Az Egyezmény változtatásokat hoz a teherviselés és az igényérvényesítés szabályai területén.

A terhek viselésében a társadalombiztosítási rendszerek és szervek továbbra is közvetlenül vesznek részt. A területi elvű teherviselés helyébe azonban, amely alapján mindig annak az országnak a teherviselője állja az ellátások terheit, amelyik területén az érintett személy állandó lakóhellyel rendelkezik, illetve egyes egészségügyi ellátások esetében amelynek területén tartózkodik, a biztosítási alapú teherviselés lép, azaz mindig valamely biztosítási jogviszonyhoz kapcsolódóan szerez az ellátások igénybevitelére jogot az érintett személy és a biztosítási jogviszony szerinti teherviselő viseli az ellátások költségeit. Ennek az európai uniós szabályozásnak is megfelelő alapelvnek a bevezetésével az érintett személyek jogainak érvényesítésének jogi eszközei megváltoznak.

Közvetlen kihatással van az új Egyezmény alkalmazása a nyugellátásokra jogosultak igényérvényesítésére. A nyugellátás iránt az egyezmény hatálybalépését követően benyújtott igényeket a Bulgáriában szerzett jogok tekintetében a bolgár jog szerint kell elbírálni, és a nyugellátást is a bolgár teherviselő fogja folyósítani, míg a magyar jogviszony alapján szerzett ellátások esetében a magyar nyugdíjbiztosító állapítja meg a nyugdíjat, és folyósítja azt. Ez az elv érvényesül függetlenül attól, hogy a nyugdíjas mely államban települ le. Ha egy nemzeti jog alapján az ellátáshoz nem elégséges a jogosultsághoz a biztosítási idő, a két országban megszerzett időket egybeszámítják, és a két teherviselő az idők arányában viseli a rá eső terheket. Vagyis mindkét ország figyelembe veszi a másik országban szerzett biztosítási időket is (ahhoz, hogy meglegyen a nyugdíjjogosultsághoz elegendő biztosítási idő), de a nyugdíj mértékének arányos megállapításához csak a saját országában szerzett biztosítási időt veszi figyelembe.

Hangsúlyozni szükséges azt, hogy az Egyezmény rendelkezései nem érintik a hatályba lépése előtt megállapított nyugellátásokat és azok teherviselését. Az Egyezmény rendelkezései kizárólag a hatályba lépését követően benyújtott, új nyugdíj-megállapítási igényekre alkalmazandóak.

A munkavégzéssel kapcsolatosan az Egyezménynek a balesetbiztosításra vonatkozó szabályai az üzemi baleset és a foglalkozási megbetegedés esetére járó

biztosítás speciális kérdéseit rendezik: ezekben az esetekben a baleset időpontjában illetékes biztosító a saját jogszabályai szerint állapítja meg és folyósítja az ellátásokat.

Az egészségügyi ellátás, egészségbiztosítás különleges rendelkezései közül kiemelést érdemel, hogy az egymás országaiba való utazás esetében a sürgősségi ellátás költségei nem az ellátásra szorulót terhelik, hanem a biztosítók egymás között számolják el azt. Ez azt jelenti, hogy az ideiglenesen a másik fél országában tartózkodók az azonnali orvosi ellátást igénylő esetekben a szükséges ellátást megkapják és annak költségeit nem kell az ellátást nyújtó egészségügyi intézménynek megtéríteniük.

Ugyanakkor – az eddigiektől eltérően – az új egyezmény rendelkezései szerint az ellátás költségei elszámolásra kerülnek, vagyis a magyar biztosítottak bulgáriai ellátásának költségei a magyar felet terhelik, a bolgár egészségbiztosítás hatálya alá tartozók magyarországi sürgősségi ellátásának költségeit pedig a bolgár fél téríti meg a magyar egészségbiztosítás részére. A bevezetendő elszámolási kötelezettség miatt módosulnak a jogosultság igazolásának feltételei: a két ország biztosítói által kiadandó formanyomtatványokkal, illetve Bulgária Európai Unió csatlakozását követően a két biztosító által kiadandó Európai Egészségbiztosítási Kártyákkal lehet igazolni az ellátási jogosultságot.

Az Egyezmény szerint az arra jogosultaknak – kölcsönösen, biztosítójuk előzetes engedélyével – lehetőségük van tervezett külföldi gyógykezelésre is. Ebben az esetben is a természetbeni ellátások költségeit az illetékes ország biztosítója köteles megtéríteni az ellátást nyújtó ország biztosítójának.

A 4.§-hoz

A hatályba léptető rendelkezések – az Nsztv. 10. §-ában foglalt rendelkezéseknek megfelelően – rögzítik, hogy az Egyezményt kihirdető törvénynek az Egyezmény szövegét tartalmazó része az Egyezmény 38., a hatálybalépését kimondó cikke szerinti időpontban lép hatályba. Ennek konkrét napját nem a törvény, hanem a naptári nap ismertté válását követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett egyedi határozatával a külügyminiszter állapítja meg. Figyelemmel arra, hogy az Egyezmény 37. cikke hatályon kívül helyezi a korábbi szociálpolitikai egyezményt, a törvényjavaslat hatályon kívül helyezi a Magyar Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság között a szociálpolitikai együttműködésről Budapesten az 1961. június 30. napján kötött egyezmény kihirdetéséről szóló 1962. évi 2. törvényerejű rendeletet.